

V Bruseli 10. júna 2026
(OR. en)

10386/26

STATIS 50

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 8. júna 2026

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2026) 270 final

Predmet: SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o záväzkoch členských štátov týkajúcich sa dôvery v štatistiku podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 270 final.

Príloha: COM(2026) 270 final

V Bruseli 8. 6. 2026
COM(2026) 270 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o záväzkoch členských štátov týkajúcich sa dôvery v štatistiku podľa nariadenia
Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009**

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o záväzkoch členských štátov týkajúcich sa dôvery v štatistiku podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009

1. ÚVOD

1.1. Nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike

Táto správa bola vypracovaná v súlade s nariadením (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike, naposledy zmeneným nariadením (EÚ) 2024/3018¹, najmä s článkom 11 ods. 4, v ktorom sa stanovuje:

„Záväzky členských štátov Komisia pravidelne monitoruje na základe výročných správ zaslaných členskými štátmi a v prípade potreby sa aktualizujú. [...] Komisia informuje Európsky parlament a Radu o uverejnených záväzkoch a v prípade potreby predkladá do 9. júna 2018 a potom každé dva roky správy o pokroku.“

Táto správa sa vzťahuje na obdobie od januára 2024 do decembra 2025 (ďalej len „toto sledované obdobie“). Predchádzajúce správy boli uverejnené v rokoch 2018², 2020³, 2022⁴ a 2024⁵.

1.2. Záväzok týkajúci sa dôvery v štatistiku

Podľa článku 11 ods. 3 nariadenia (ES) č. 223/2009: *„Členské štáty a Komisia prijímú všetky potrebné opatrenia na zachovanie dôvery v európsku štatistiku. Na tento účel sa „záväzky týkajúce sa dôvery v štatistiku“ [...] ďalej zameriavajú na zabezpečenie dôvery verejnosti v európsku štatistiku a pokroku vo vykonávaní štatistických zásad obsiahnutých v kódexe postupov.“*

Záväzky týkajúce sa dôvery v štatistiku (ďalej len „záväzky“) sa stanovili ako súčasť cieľa posilniť rámec riadenia kvality v oblasti štatistiky⁶. Slúžia ako mechanizmus na priebežné zapojenie orgánov verejnej správy do preberania zodpovednosti za súlad ich krajiny s Kódexom postupov pre európsku štatistiku (ďalej len „kódex postupov“)⁷.

Kódexom postupov sa stanovila referenčná hodnota pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky. Zahŕňa 16 zásad, ktoré pokrývajú inštitucionálne prostredie, štatistické postupy a štatistické výstupy. Jeho hlavným cieľom je zabezpečiť, aby štatistiky vytvorené v rámci Európskeho štatistického systému (ďalej len „ESS“) spĺňali nielen kritériá kvality, ale aj ďalšie zásady, ako je napr. odborná nezávislosť, nestrannosť a objektivita.

V odôvodnení 17 pozmeňujúceho nariadenia (EÚ) 2015/759⁸ sa uvádza: *„Dosiachnutím spoluzodpovednosti národných vlád za uplatňovanie Kódexu postupov pri európskej štatistike*

¹ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(ES\) č. 223/2009](#) z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

² [COM\(2018\) 516 final.](#)

³ [COM/2020/278 final.](#)

⁴ [COM/2022/333 final.](#)

⁵ [COM\(2024\) 390 final.](#)

⁶ [KOM\(2011\) 211 v konečnom znení.](#)

⁷ [European Statistics Code of Practice – revised edition 2017 \(Kódex postupov pre európsku štatistiku – revidované vydanie z roku 2017\) – Products Catalogues \(Katalógy výrobkov\) – Eurostat \(europa.eu\).](#)

⁸ [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2015/759](#) z 29. apríla 2015, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 90).

(ďalej len „kódex postupov“) by sa mohla posilniť kvalita európskej štatistiky a upevniť dôvera používateľov. Na tento účel by záväzok zaistiť dôveru v štatistiku (ďalej len „záväzok“) každého členského štátu mal zahŕňať špecifické prísľuby príslušnej vlády daného členského štátu zlepšovať alebo zachovať podmienky vykonávania kódexu postupov pri zohľadnení národných charakteristík. Záväzok, ktorý by sa mal podľa potreby aktualizovať, by mohol zahŕňať vnútroštátne rámce zabezpečovania vysokej kvality vrátane sebahodnotení, opatrení na zlepšenie a mechanizmov monitorovania.“

2. PREHĽAD ZÁVÄZKOV ZAISTIŤ DÔVERU A SPRÁVY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

V tejto správe sa poskytuje prehľad konkrétnych opatrení, ktoré v tomto sledovanom období prijali členské štáty s cieľom zachovať dôveru v európsku štatistiku a zlepšiť podmienky vykonávania kódexu postupov.

2.1. Forma záväzku

V nariadení (ES) č. 223/2009 sa nestanovujú pravidlá o tom, akú formu by mal záväzok mať. Musí sa však dosiahnuť cieľ zachovania dôvery verejnosti prostredníctvom záväzku vlády vytvoriť podmienky pre kvalitnú štatistiku.

Ako sa uvádza v predchádzajúcich správach Komisie o záväzkoch členských štátov zaistiť dôveru, naposledy v správe z roku 2024⁹, väčšina členských štátov považuje určité časti svojich právnych predpisov za záväzok. Príležitostné zmeny týchto právnych predpisov počas tohto sledovaného obdobia, ako boli oznámené Komisii, svedčia o tom, že členské štáty si naďalej uvedomujú význam dôvery verejnosti v štatistiku. Komisia celkovo konštatuje, že počet členských štátov, ktoré vypracovali samostatné záväzky, sa v priebehu rokov mierne zvýšil, pričom počas tohto sledovaného obdobia stanovila jedna krajina v rámci systému ESS jeden nový samostatný záväzok a ďalšia krajina obnovila jeden existujúci samostatný záväzok.

2.2. Úloha partnerských preskúmaní a správ o kvalite ESS

Partnerské preskúmania a správy o kvalite ESS sú opakovaným prvkom v správach členských štátov o záväzkoch zaistiť dôveru v štatistiku.

2.2.1. Partnerské preskúmania ESS – dodržiavanie kódexu postupov

Cieľom systému ESS, v ktorom spolupracujú Eurostat a národné štatistické úrady členských štátov EÚ a krajín Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), je vytvárať kvalitnú európsku štatistiku. Na zaručenie vysokej kvality štatistik vytvoril systém ESS spoločný rámec kvality¹⁰, ktorého základom je kódex postupov. Dodržiavanie celého súboru zásad a ukazovateľov vyplývajúcich z kódexu postupov zo strany národných štatistických úradov sa pravidelne posudzuje prostredníctvom partnerských preskúmaní ESS. Predchádzajúce kolá partnerských preskúmaní ESS sa uskutočnili v rokoch 2006 až 2008 a 2013 až 2015. V máji 2024 uverejnila Komisia výsledky tretieho kola partnerských preskúmaní ESS, ktoré sa vzťahovalo na obdobie 2021 – 2023¹¹. Jednotlivé správy o partnerskom preskúmaní sú k dispozícii na webovom sídle Eurostatu¹².

Partnerské preskúmania ESS sú rozhodujúcim mechanizmom na posilnenie dôveryhodnosti a spoľahlivosti štatistických systémov v členských štátoch. Poskytuje sa nimi štruktúrovaný

⁹ [COM\(2024\) 390 final](#).

¹⁰ [Quality Assurance Framework \(Rámec zabezpečenia kvality\) – Quality \(Kvalita\) – Eurostat](#).

¹¹ [Register dokumentov Komisie – SWD\(2024\) 136 \(europa.eu\)](#).

¹² [Third round \(2021 – 2023\) \[Tretie kolo \(2021 – 2023\)\] – Eurostat \(europa.eu\)](#).

prístup k posudzovaniu dodržiavania stanovených noriem a určujú sa oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť. Posledné kolo partnerských preskúmaní malo dva ciele:

- preskúmať súlad systému ESS s kódexom postupov s cieľom preukázať, že ide o systém založený na zásadách vyplývajúcich z kódexu postupov,
- pomôcť národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom ďalej zlepšovať a rozvíjať národné štatistické systémy prostredníctvom odporúčaní orientovaných na budúcnosť; zároveň by mali podnecovať vládne orgány, aby podporovali vykonávanie týchto odporúčaní.

V súvislosti s druhým cieľom sa do partnerských preskúmaní ESS zapájajú zainteresované strany, ktoré pôsobia mimo národných štatistických systémov, ako napríklad vládne orgány, pričom sa počíta aj s možnosťou vydávať odporúčania určené týmto stranám s cieľom podnietiť ich, aby podporili zistenia identifikované počas preskúmaní.

Všetky členské štáty vo svojich správach Komisii za toto sledované obdobie zdôraznili významnú úlohu partnerských preskúmaní ESS pri identifikácii nedostatkov a potenciálu na posilnenie svojich štatistických rámcov. Konštatovali, že následné opatrenia na zlepšenie sú dôležitou súčasťou procesu partnerského preskúmania a zabezpečujú, aby sa odporúčania vyplývajúce z týchto preskúmaní účinne vykonávali.

2.2.2. Správy o kvalite

Správy o kvalite štatistických produktov zohrávajú dôležitú úlohu pri zlepšovaní štatistických procesov a zabezpečovaní integrity štatistiky. Viaceré členské štáty vo svojich správach Komisii za toto sledované obdobie zdôraznili význam správ o kvalite pre systematické posudzovanie a zlepšovanie kvality.

Niekoľko členských štátov uviedlo, že v posledných rokoch integrovali jednotné normy a ukazovatele kvality do systémov štatistického spracovania a pomocou odbornej prípravy rozšírili znalosti o otázkach súvisiacich s kvalitou. Touto snahou sa vyzdvihuje kľúčová úloha, ktorú správy o kvalite zohrávajú pri posilňovaní dôvery v oficiálnu štatistiku, ako aj pri zohľadňovaní nových technologických a metodických aspektov.

2.3. Konkrétne opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni s cieľom zachovať dôveru v európsku štatistiku a zlepšiť podmienky pre vykonávanie kódexu postupov

V správach, ktoré členské štáty zaslali Eurostatu, boli podrobne opísané rôzne strategické opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni s cieľom zlepšiť štatistické systémy. Tieto opatrenia odrážajú rozsiahle úsilie zamerané na prispôsobenie sa vznikajúcim výzvam, zdokonalenie metodík, čo najlepšie využitie technológií a na zabezpečenie toho, aby štatistické výstupy účinne spĺňali požiadavky používateľov.

2.3.1. Komunikačné činnosti

Členské štáty vo svojich správach Komisii za toto sledované obdobie uviedli rôzne komunikačné činnosti zamerané na zvýšenie štatistickej gramotnosti a využitie oficiálnych údajov. Iniciatívy v tejto oblasti zahŕňali vzdelávacie programy a semináre, ktoré mali rôznym cieľovým skupinám pomôcť lepšie pochopiť štatistické metódy a interpretovať údaje.

Dôraz sa kládol aj na čo najlepšie využitie platforiem sociálnych médií na rozsiahle a účinné šírenie štatistických informácií. Tieto platformy sa používajú na oslovenie širšieho publika včasnými aktualizáciami a pútavým obsahom, ktorý uľahčuje interakciu a diskusiu.

Niekoľko členských štátov uprednostnilo oslovovanie novinárov, čím uznali dôležitosť šírenia presných informácií. Iniciatívy členských štátov zahŕňali ciele brífingy a semináre pre novinárov s cieľom zabezpečiť, že budú mať potrebné znalosti a zdroje na presné a komplexné informovanie o štatistických údajoch.

Z opatrení členských štátov počas tohto sledovaného obdobia vyplýva, že vytvorenie centra dôvery a transparentnosti na webových sídlach štatistických úradov môže byť dobrým spôsobom sprístupňovania relevantných informácií o kľúčových aspektoch tvorby štatistik vrátane informácií o metodických otázkach a dôvernosti.

Členské štáty v tomto sledovanom období takisto vykonali veľa práce na pomoc malým a stredným podnikom (MSP), aby čo najlepšie využívali štatistiku. Poskytovaním prispôbených štatistických informácií a podpory sa členské štáty snažili pomôcť MSP využívať údaje, ktoré im pomáhajú pri prijímaní obchodných rozhodnutí. To následne prispelo k hospodárskej odolnosti a rastu týchto podnikov.

S cieľom ďalej podporiť interpretáciu a využívanie zverejnených štatistik sa členské štáty zamerali na poskytovanie komplexných metaúdajov. Tieto metaúdaje sprevádzali štatistické publikácie a slúžili na objasnenie metodík, zdrojov a obmedzení údajov, čím sa zvýšila transparentnosť a pomohlo sa zainteresovaným stranám pochopiť a efektívne využívať údaje.

Takéto iniciatívy majú potenciál posilniť dôveru verejnosti v činnosť jednotlivých orgánov a v oficiálnu štatistiku vo všeobecnosti.

2.3.2. Opatrenia týkajúce sa spokojnosti a oslovovania používateľov

Členské štáty sa zamerali na zvýšenie spokojnosti používateľov a zlepšenie ich oslovovania prostredníctvom inovatívnych metód prieskumu a cieľového úsilia pre rôzne skupiny používateľov. Komisia zaznamenáva trend, pri ktorom sa prieskumy spokojnosti používateľov na vnútroštátnej úrovni stávajú čoraz bežnejšími a zavádzajú sa inovatívne postupy, ako sú mikroprieskumy. Tieto menšie a častejšie prieskumy umožňujú členským štátom získať včasné poznatky o spätnej väzbe od používateľov, čo umožňuje pružné úpravy a reakcie na potreby a obavy používateľov.

Členské štáty takisto informovali o rozšírených informačných činnostiach s cieľom zahrnúť široký rad skupín používateľov, pričom uznali, že potreby a očakávania sa v jednotlivých odvetviach líšia. Do činnosti boli zapojené špecifické skupiny – napríklad výskumní pracovníci, pedagógovia, podniky a tvorcovia politik –, ktoré dostávali štatistické informácie prispôbené ich špecifickým záujmom a požiadavkám.

Členské štáty takisto informovali o svojich proaktívnych prístupoch k priamemu zapojeniu používateľov prostredníctvom seminárov, fór a poradných skupín.

Cieľom všetkých týchto činností bolo vytvoriť platformy pre dialóg a spätnú väzbu, ktoré používateľom ponúknu možnosť vyjadriť svoje potreby a preferencie týkajúce sa štatistických údajov a služieb, a tým zvýšiť dôveru v štatistiku.

2.3.3. Opatrenia týkajúce sa transparentnosti a poradných orgánov

Iniciatívy členských štátov zamerané na zvýšenie transparentnosti zahŕňali jasnejšie informovanie zainteresovaných strán o metodikách, zdrojoch údajov a obmedzeniach, aby mohli ľahko pochopiť a interpretovať štatistické výstupy.

Komisia konštatuje, že na vnútroštátnej úrovni boli vytvorené a/alebo posilnené poradné orgány s cieľom ďalej posilniť transparentnosť a zapojenie zainteresovaných strán. Tieto orgány,

zložené z odborníkov a zo zástupcov rôznych odvetví, poskytovali usmernenia a spätnú väzbu k programom a prioritám štatistických úradov.

Uľahčovaním dialógu medzi štatistickými úradmi a zainteresovanými stranami prispievajú poradné orgány k prijímaniu informovaných rozhodnutí a zosúladieniu s potrebami používateľov, čím posilňujú dôveru v európsku štatistiku, ako aj celkovú relevantnosť a vplyv štatistických činností.

2.3.4. Opatrenia týkajúce sa spolupráce s akademickou obcou

Členské štáty počas tohto sledovaného obdobia spolupracovali s akademickou obcou vrátane univerzít a výskumných ústavov s cieľom zlepšiť štatistické metodiky a uľahčiť prístup k cenným zdrojom údajov. Cieľom týchto partnerstiev bolo využiť akademické odborné znalosti v oblasti metodických inovácií, aby sa zabezpečilo, že štatistické prístupy zostanú spoľahlivé, aktuálne a v súlade s najlepšimi postupmi.

Kľúčovým zameraním bolo zlepšenie štatistických metódik, pričom iniciatívy často zahŕňali spoločné výskumné projekty a metodické štúdie. Táto spolupráca prispela k vývoju pokročilých techník a nástrojov, čím sa zlepšila celková kvalita a spoľahlivosť štatistických údajov.

Za prioritu v rámci tejto spolupráce považovali členské štáty prístup k mikroúdajom. Členské štáty pracovali na zefektívnení procesov tým, že sa výskumným pracovníkom poskytol lepší prístup k podrobným súborom údajov na vedecké účely. Takýto prístup podporuje schopnosť akademickej obce vykonávať komplexné analýzy a dosiahnuť širšie pochopenie sociálnych a hospodárskych javov.

Aktívna spolupráca s akademickými inštitúciami odráža spoločný záväzok neustále zdokonaľovať štatistické postupy podporovaním prostredia, ktoré je priaznivé pre získavanie poznatkov založených na výskume.

Spolupráca s akademickými inštitúciami pomáha posilňovať dôveru v oficiálnu štatistiku.

2.3.5. Opatrenia týkajúce sa oslovovania študentov

Členské štáty informovali o opatreniach zameraných na väčšie zapojenie študentov a zvýšenie ich záujmu o oficiálnu štatistiku. Štatistické súťaže sú kľúčovým nástrojom osvetu, ktorého cieľom je vzbudiť záujem a inšpirovať mladých ľudí k inovácii. V týchto súťažiach majú študenti často za úlohu analyzovať údaje alebo navrhnúť riešenia štatistických výziev, čím získavajú praktické poznatky o štatistike.

Jeden členský štát napríklad informoval o opakovanej medzinárodnej konferencii, na ktorej sa po prvýkrát konalo zasadnutie venované európskemu magisterskému štúdiu oficiálnej štatistiky, iniciatíve pod záštitou Eurostatu. Tento druh činnosti pomáha študentom získať komplexné vedomosti a zručnosti v oblasti oficiálnej štatistiky, čím sa zlepšujú ich kariérne vyhliadky a rozširuje sa skupina budúcich odborníkov na štatistiku.

Cieľom osvetového úsilia členských štátov bolo zvýšiť informovanosť študentov o oficiálnej štatistike a pomôcť im uvedomiť si, aká je táto štatistika dôležitá a užitočná, a vychovať tak novú generáciu štatisticky gramotných ľudí, ktorí budú pripravení prispieť k rozvoju štatistickej komunity i mimo nej.

2.3.6. Opatrenia týkajúce sa modernizácie a inovácie, zníženia zaťaženia a zjednodušenia národných štatistických systémov

Členské štáty informovali o významných reformách zameraných na modernizáciu organizácie a fungovania svojich národných štatistických úradov. Ústredným prvkom týchto reforiem,

ktorých cieľom bolo zefektívniť procesy a zvýšiť efektívnosť. bola digitalizácia. Zavedením digitálnych nástrojov a platforiem na vnútroštátnej úrovni sa zlepšil zber, spracovanie a šírenie údajov, čím sa umožnilo rýchlejšie a presnejšie vypracúvanie štatistických výstupov.

Členské štáty posilnili spoluprácu s orgánmi zodpovednými za administratívne zdroje údajov s cieľom dosiahnuť komplexnejšiu integráciu a využívanie údajov. Toto úsilie poskytuje možnosť znížiť množstvo nadbytočných údajov a zlepšiť kvalitu štatistík.

Členské štáty vyzdvihli odbornú prípravu zamestnancov ako kľúčovú zložku inštitucionálneho zlepšenia. V tomto sledovanom období investovali do programov profesijného rozvoja s cieľom zlepšiť zručnosti v oblasti dátovej vedy, analýzy a digitálneho riadenia, čím sa zabezpečilo, že zamestnanci sú schopní dobre pracovať s modernizovanými systémami a metodikami.

Najvyššou prioritou zostali pre členské štáty opatrenia na zabezpečenie dôvernosti a ochrany osobných údajov. Členské štáty zaviedli prísne opatrenia a technológie na ochranu dôverných informácií, čím zabezpečili dodržiavanie právnych predpisov o ochrane súkromia a zachovanie dôvery verejnosti v integritu štatistických postupov.

Opatrenia na zníženie zaťaženia respondentov a zjednodušenie procesov sa zamerali na zefektívnenie zberu údajov, zvýšenie opätovného využitia existujúcich údajov, sprístupnenie administratívnych údajov a zlepšenie nástrojov na podávanie správ. Cieľom opatrení bolo získať prístup k administratívnym údajom nadviazaním dialógu s držiteľmi údajov a podporou spolupráce. Medzi ďalšie príklady patrí vytvorenie kanálov na podávanie správ prostredníctvom jednotného kontaktného miesta a umožnenie automatizovanejšieho prenosu údajov (napr. výmena údajov stroj-stroj) spolu so širšími opatreniami, ako je poskytovanie praktickej spätnej väzby respondentom, aby bolo dodržiavanie predpisov jednoduchšie a menej časovo náročné.

3. ZÁVER

Ako sa stanovuje v nariadení (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike, záväzky členských štátov týkajúce sa dôvery v štatistiku pomáhajú zabezpečiť dôveru verejnosti v európsku oficiálnu štatistiku a pokrok pri vykonávaní štatistických zásad vyplývajúcich z kódexu postupov.

Opatrenia uvedené v tejto správe odrážajú záväzok členských štátov zabezpečiť dôveryhodnosť a spoľahlivosť európskej oficiálnej štatistiky.

Zachovanie dôvery verejnosti v európsku oficiálnu štatistiku – posilnené trvalými záväzkami členských štátov udržiavať a zvyšovať dôveru v štatistiku – je nevyhnutné na zabezpečenie pretrvávajúceho významu, dôveryhodnosti a integrity európskeho štatistického systému ako celku. Je to rovnako dôležité aj na to, aby mohli Európska únia a jej členské štáty riešiť súčasné a budúce výzvy prostredníctvom rozhodnutí založených na objektívnych údajoch a spoľahlivých dôkazoch, čím sa posilňuje demokratická legitimita a zodpovednosť verejnej politiky.